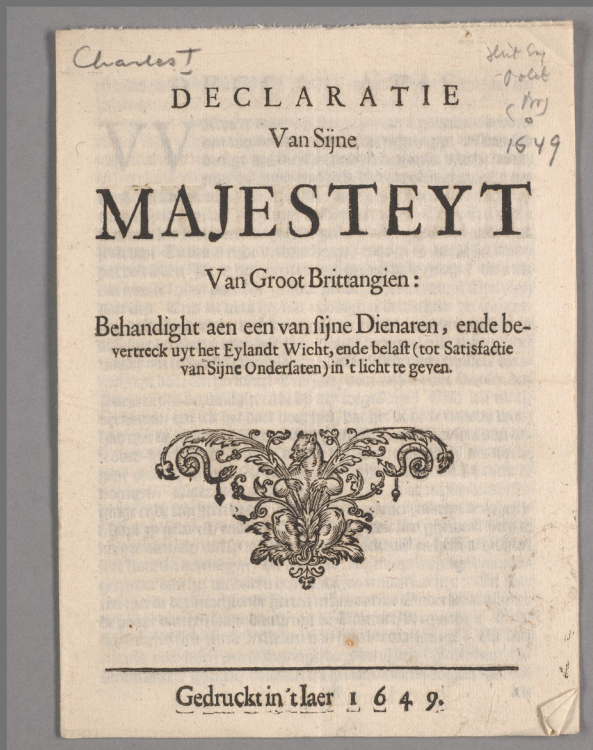

Karl

Declaratie van Sijne Majesteyt van Groot Brittangien, behandicht ...

Tryck // / I25 B II c Br. 1649

Tillkomstår 1649.

Digitaliserad år 2019

Charles I

DECLARATIE

Van Zijne

MAJESTEYT

Van Groot Brittangien :

Behandight aen een van sijne Dienaren , ende be-
vertreck uyt het Eylandt Wicht, ende belast (tot Satisfactie
van Zijne Onderfaten) in 't licht te geven.

Gedruckt in 't laer 1 6 4 9.

sent by
- sold
(100)
1649

DECLARATIE

Van sijne

MAJESTEYT

Van Groot Britanien :

Behandighe sijn een van sijne Dienaren, ende be-
verreckt uyt het Eylant Wiche ende belast (tot Satisfactie
van sijne Onderlasten) in 't licht te geven.

Gedrukt in 't Jaer 1642.

DECLARATIE

Vanneer ruyme pretencien maer schaduwten bekonden worden van wercke verrichtinghe / als dan soo brengt den meesten arbeit de minste vrucht voort; ende wanneer een saeck van grooten ghewicht een eyndt sal bekennen / soo zijn aller menschen Ozen als hongerig / tot dat sy in hun verwachtinge voldaan werden: En heeft niet dese verruckte Natie een lange tijdt gesucht ende ghesceent onder het jock van Thanny ende verdrukkinge / ende en is niet al het bloet / dat dese seken Jaren vergoten is / my op den hals gelegd? dies ick dat meeste lijden daer van gehad hebbe / alhoewel minst schuldigh daer aen. End' en was het niet noodigh te betrachten het stoppen van desen sond' bloet / welck niet gestopt zijnde / onghetwijffelt een absolute destructie over dese Natie soude brengen / ende wat middel wasser om eerder dese rampzalighe verdeeltheden ten eynde te brengen / dan door een personeel Tractaet / door mijne twee Hupsen des Parlements verwillight ende by my toegestaen? End' ick mach verklaren / dat ick het daer voor hiel / dat het de beste remedie was / had niet de operatie daer van belet geweest door d' oppositie van dese ober-heerschende Armee / welcke soo stout is geweest / als my in hun onbergelijckelijcke Remonstrantie haer Caprale Vyandt te noemen. Maer laet de Werelt oordeelen / of niet mijne benaerlijginge ende trachten in dese laette Tractaet met realiteyt vergheselschapt zy geweest / ende of ick niet alsoo gereet ben geweest pers te vergunnen / als wel sy te begeeren ende sijcketwel en heeft al dit hun niet konnen vertroegen / die daer hun eygene eersuchtige beoogingen meer dan het welvaren des elendigen landts soecken: En waren niet de versmachtende herten mijner arme Onderlasten als niet de hoope van een salige dauw uyt de Tractaet / verquickt? End' hoe subijtelyck zijne verstecken van hun verwachtinge? En ben ick niet voor desen van te weynigh toegebens aen 't Parlement gecondemneert geweest / en sal ick nu gecondemneert worden om dat

ick hun te veel toeghegheben hebbe? En ben ick niet voor desen in gebanckenisse genomen geweest/ als hebbende Oorlogh aengericht/ en sal ick nu gecondemneert worden van wegen Vrede-makinghe? En heb ick niet voor desen geregeert als een Coningh/ ende sal ick nu beheerscht worden als een Slaef? En heb ick niet voor desen genooten het gheselschap van mijn lieve Huys-vrou ende kinderen in vrede ende gherustheyt/ ende en sal ick nu noch hun noch de Vrede genieten? En hebben niet voor desen mijne Onderlaten my ghehoorsaem gheweest/ ende sal ick nu mijne Onderlaten moeten ghehoorsaem zijn? En ben ick niet voor desen gecondemneert geweest om dat ick quade Raets-Heeren by my behiel/ ende sal ick nu gecondemneert worden om dat ick niemant dan mijn Godt tot Raet en hebbe? Dese elende is onuytsprekelyck/ hoe ick meer trachte na Vrede/ hoe mijn trachten ende poogen min geacht wordt. En hoe sal ick hier namaels weten wat te vergunnen/ naedemael ghy selfs niet en weet wat te eyschen? Ick gedrage my aen uwe Conscientien/ of ick uwe begeeren zedert dese handelingen in allen stucken niet en hebbe voldaan: Vindt dat ick het niet ghedaen hebbe/ soo laet my de last daer van draghen; maer indien ick u volle satisfactie gegeven hebbe (gelijck ick seker ben gedaen te hebben) soo zijt ghy immers gehouden my te redden uyt de furie deser luyden/welkers gedachten met Bloedt verbult is. Alhoewel s'een pber voorwenden/ soo en zijns lijkewel maer Wolven in Schaeps klederen. Voorts moet ick noch verklaren/ datter mijns erachtens niets en is/ dat de langh verhoopte Vrede van dese Natie kan verhinderen/ dan d'onwettelijcke proceduren der gene/die van knechten presumeeren Meesters te worden/ en trachten een Democracie in te voeren ende allen Monarchy af te schaffen. Nootwendigh moet de gantsche alteratie van de fundamentale Wetten/ niet alleen tot destructie van andere/ maer oock ten lange lesten tot hun eegen destructie strecken: want die daer trachten door het swaert te heerschen/ sullen ten lesten door het swaert omkomen: want factie is de moeder van destructie. Ende 't is de humeur der gene die daer

slach-

slachten den Weer-haen ende niets als veranderinghen in 't hooft hebben/ dat hun geen dinghen ghevalt als pro tempore, voor een tijdt: want al te veel veranderinghe verbijstert de sinnen/ ende maectt dat sy staegh den eene dwael heyt haten/ ende niet den andere in liefde vallen. De tijdt is de beste remedie tot factien/ want het ten laetsten als een overloopende melaets heyt het gantsche lichaem eens Coninghrijcks infecteert/ ende maectt het soo hatelijck/ dat sy ten lesten haer selven daer ober komt te haten/ ende worden alsoo als visschen uyt begeerte des Nes in den Angel ghevanghen. Noch eens verclare ick aen mijne lieve Onderlaten/ ende Godt weet het of dit mijn laetste mael sal zijn/ ofte niet/ dat ick ernstlijck na Vrede getracht ende gearbeyt heb/ ende dat mijne gedachten oprecht ende absoluyt waren/ sonder eenige sinistre beooginghe/ ende datter van mijnent wegen niets ongedaen en is ghebleven/ dat my mijn Conscientie te doen toeghelaten heeft: End' ick roepe Godt tot getuyge aen/ dat ick het vastelijck daer voor houde/ dat die Interpositie van d'Armee/ als een Wolcke der boof heyt/ die heerlickheyt der Vrede/ die in dit Landt al begoste te schijnen/ t'eenmael ge-eclipseert heeft. Ende laet de Wereldt oordeelen/ of het betaemt dat een Armee de stemningen eens Coninghrijcks tegen-slae/ ende trachte met voorwendinge van voor de Wetten ende de vrygheden te staen/ die beyde om verre te stooten. Soodanighe actien als dese moeten nootwendigh selfsamen Ghevolgen voortbringen/ ende de Sluyfen des verderfs ende der Elenden wijt open doen/ om in eenen ogenblich dit Coninghrijck t'overweldigen. Had dit Tractaet mijn eygen soeckinge geweest/ so mochten sy noch een schoonder pretencie ghehadt hebben den loop daer van te stuyten: Maer ick daer toe gempoyteert zijnde door mijne twee Huysen des Parlements/ ende sy weder door de meeste part des Coninghrijcks/ en kond' ick niet anders als niet groote ghewilligheyt hun in hun begeerte tot uytboeringe van soo een nuttelijck werck/ byballen. End' ick hoope dat eer mi de herten ende de oogen mijns Volcks so verre gheopent zijn dat sy klaerlijck onderscheyden konnen/ wie die zijn

die

die desen Tractaet onder mineert hebben. Wat my aengaet/ Ick protestere hier voor 't aengesichte Gods/ dat mijn eygen particulier lijden / alhoewel het selve geen additie en behoeve / my soo seer niet en trefte als het lijden mijner Onderlaten: want ick weet alrede waer op ick my vertrouwe/ maer sy en weten het niet. Godt trooste beyde hun ende my / ende voeghe ons by geduldigheyt na mate onser verdruckinge ende lijden.

Ende wanneer de boosheyt mijner vyanden tot op het minste draet uytgesponnen sal zijn, zo mogen sy wel weten, dat Ick door de gratie Gods alsoo bereyt sal zijn te lijden, als sy veerdigh om my 't lijden aen te doen. Ende mijn eygen Ziele zeght my, dat de tijdt komen sal, dat even de Wolcken selfs wrake sullen nederdruipen op de hoofden der gene die hun selven als een tusschenmuur hebben gestelt om den voortgank der Vrede te stuiten: want indien Godt eenen zegeninge heeft uitghesproken aen de Vredemakers, soo moeten nootfakelijck de Vrede-brekers vloekinghe over hun halven halen. Ick dancke mijn Godt, Ick hebbe my gewapent tegens hun furie, ende laet nu de pijlen haerder nijdigheit tegens my aenvliegen. Ick heb een Borst om die te ontfangen, ende een hart met geduldigheid beset om hun te dragen: want God is mijn Rotsteen ende mijn Schilt, derhalven en sal Ick niet vreesen wat my de Mensch doen kan. Ick wil het archste verwachten, ende geschietter yets boven mijn verwachtinghe, soo sal Ick Godt de eere daer van geven: want 's menschen hulpe is ydel.

C. R.

